

Dosar nr. 3r-258/20

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani (V. Ciumac)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (A. Minciuna, E. Palanciuc, V. Negru)

DECIZIE

28 octombrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecători

Maria Ghervas
Victor Burduh
Nina Vascan

examinând recursul depus de Serghei Musiuc, reprezentat de avocatul Dorel Rusu,

în cauza de contencios administrativ la cererea de chemare în judecată depusă de Serghei Musiuc împotriva Primarului General interimar al mun. Chișinău - Ruslan Codreanu, Agenția pentru Supraveghere Tehnică, persoane terțe Constantin Ciochină, Agenția Servicii Publice, Tamara Ciochină și Alexandru Ciochină privind contestarea actelor administrative,

împotriva încheierii din 05 august 2020 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a declarat inadmisibil apelul depus de Serghei Musiuc, reprezentat de avocatul Dorel Rusu împotriva hotărârii din 10 martie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani,

c o n s t a ț ă :

La 26 iunie 2019, Serghei Musiuc, a depus cerere de chemare în judecată împotriva Primarului General interimar al mun. Chișinău - Ruslan Codreanu, Agenția pentru Supraveghere Tehnică cu participarea terțului Constantin Ciochină, Agenția Servicii Publice, Tamara Ciochină și Alexandru Ciochină privind contestarea actelor administrative (f.d.3-6).

Prin hotărârea din 10 martie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, s-a respins ca fiind depusă cu încălcarea termenului de prescripție cererea de chemare în judecată depusă de Serghei Musiuc împotriva Primarului General interimar al mun. Chișinău - Ruslan Codreanu, Agenția pentru Supraveghere Tehnică persoane terțe Constantin Ciochină, Agenția Servicii Publice, Maria Ciochină, Tamara Ciochină și Alexandru Ciochină privind contestarea actelor administrative (f.d.142, 150-154).

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe la data de 16 martie 2020, Serghei Musiuc, reprezentat de avocatul Dorel Rusu, a depus prin intermediul poștei

electronice, apel nemotivat împotriva hotărârii din 10 martie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, prin care a solicitat admiterea prezentei cereri, casarea hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi decizii de admitere a acțiunii lui Serghei Musiuc (f.d.147-149).

Prin încheierea din 05 august 2020 a Curții de Apel Chișinău s-a declarat inadmisibil apelul depus de Serghei Musiuc, reprezentat de avocatul Dorel Rusu, împotriva hotărârii din 10 martie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, pe motiv că motivarea apelului nu a fost depusă în termenul prevăzut de lege (f.d. 167-168).

La 21 august 2020, Serghei Musiuc, reprezentat de avocatul Dorel Rusu, a depus prin intermediul poștei electronice, recurs împotriva încheierii din 05 august 2020 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii instanței de apel ca fiind nefondată.

În motivarea recursului recurentul a indicat că a recepționat hotărârea motivată a primei instanțe la 12 iunie 2020, iar apelul motivat a fost depus la 27 iulie 2020, astfel încheierea din 05 august 2020 a Curții de Apel Chișinău este pasibilă casării, deoarece constituie o încălcare a prevederilor legale.

Făcând trimitere la prevederile art. 232 alineatele (1) și (2) din Codul administrativ, recurentul Serghei Musiuc, reprezentat de avocatul Dorel Rusu a menționat, că hotărârea motivată din 10 martie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani a fost recepționată la data de 12 iunie 2020, fapt confirmat prin avizul de recepție, anexat la materialele cauzei (f.d. 155).

Recurentul a specificat că a fost în imposibilitate de a depune motivarea apelului, deoarece hotărârea motivată a fost expediată doar în adresa sa dar, nu și în adresa reprezentantului său avocatului Dorel Rusu. Recurentul a mai adăugat că este vorbitor de limbă rusă și nu are cunoștințe juridice și sa aflat în autoizolare timp de 2 săptămâni și din acest motiv, nu a înștiințat reprezentantul său legal, despre recepționarea hotărârii motivate a primei instanțe.

Recurentul a menționat că la data de 27 iulie 2020, a depus prin intermediul poștei electronice a Curții de Apel Chișinău, cac@justice.md cerere de apel motivată împotriva hotărârii din 10 martie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani (f.d. 182).

Recurentul a invocat că nu a primit notificare dacă apelul motivat a fost recepționat și la ce complet de judecată se află spre examinare.

Recurentul consideră că în cazul dat i-a fost încălcat dreptul la un proces echitabil, care presupune că orice persoană are dreptul la judecarea cauzei în mod echitabil, în termen rezonabil, de către o instanță de judecată independentă, imparțială și instituită prin lege.

La 22 septembrie 2020 și 20 octombrie 2020 Curtea Supremă de Justiție a expediat participanților la proces Primarului General interimar al mun. Chișinău, Agenției pentru Supraveghere Tehnică, Constantin Ciochină, Mariei Ciochină, Tamarei Ciochină și Alexandru Ciochină copia recursului depus de Serghei Musiuc, reprezentat de avocatul Dorel Rusu, cu înștiințarea despre posibilitatea depunerii referinței.

La 26 octombrie 2020 Primarului General interimar al mun. Chișinău a depus referință prin care a solicitat respingerea recursului.

Intimații Agenția pentru Supraveghere Tehnică, Constantin Ciochină, Mariei Ciochină, Tamarei Ciochină și Alexandru Ciochină însă nu și-au valorificat dreptul procedural respectiv și nu au depus referințe la recursul menționat.

Conform art. 242 din Codul administrativ, recursul împotriva încheierii judecătorești se depune motivat la instanța de judecată care a emis încheierea contestată în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătorești, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de judecată care a emis încheierea contestată transmite neîntârziat recursul împotriva încheierii judecătorești împreună cu dosarul judiciar instanței competente să soluționeze recursul.

Încheierea Curții de Apel Chișinău a fost pronunțată la 05 august 2020 și expediată recurentului Serghei Musiuc, reprezentat de avocatul Dorel Rusu, prin intermediul poștei electronice la 05 august 2020 (f.d. 169).

Prin urmare, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul depus de Serghei Musiuc, reprezentat de avocatul Dorel Rusu, la data de 21 august 2020, este depus în termen.

Conform art. 243 alin. (2) din Codul administrativ, instanța competentă soluționează recursul împotriva încheierilor judecătorești fără ședință de judecată. Dacă consideră necesar, instanța competentă poate cita participanții la proces.

Studiind materialele dosarului, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi respins din următoarele motive.

Conform art. 243 alin. (1) lit. b) din Codul administrativ, examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă una dintre următoarele decizii: respinge recursul.

Din conținutul recursului depus de Serghei Musiuc, reprezentat de avocatul Dorel Rusu, reiese că recurentul nu este de acord cu încheierea din 05 august 2020 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost considerat inadmisibil apelul declarat de ultimul împotriva hotărârii din 10 martie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, pe motiv că motivarea apelului nu a fost depusă (f.d.167-168).

Prin încheierea din 05 august 2020 a Curții de Apel Chișinău s-a declarat inadmisibil apelul depus de Serghei Musiuc, reprezentat de avocatul Dorel Rusu, hotărârii din 10 martie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, pe motiv că motivarea apelului nu a fost depusă în termenul prevăzut de lege (f.d. 167-168).

Conform art. 232 alin. (2) Codul administrativ, motivarea apelului se prezintă la instanța de apel în termen de 30 de zile de la data notificării hotărârii motivate. Dacă se depune împreună cu apelul, motivarea apelului se depune la instanța de judecată care a emis hotărârea contestată.

Conform art. 236 alin. (1) și (2) lit. e) din Codul administrativ, instanța de apel examinează din oficiu admisibilitatea apelului. Dacă este inadmisibil, apelul se declară ca atare printr-o încheiere susceptibilă de recurs. Apelul se declară

inadmisibil în special când motivarea apelului nu a fost depusă sau a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art. 232 alin. (2).

Actele cauzei denotă că dispozitivul hotărârii primei instanțe a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, a fost pronunțat la data de 10 martie 2020 (f.d.142).

Iar, la data de 16 martie 2020, Serghei Musiuc, reprezentat de avocatul Dorel Rusu, a depus prin intermediul poștei electronice, apel nemotivat împotriva hotărârii din 10 martie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani (f.d.147-149).

Concomitent, conform materialelor cauzei, la data de 03 iunie 2020, recurentului Serghei Musiuc i-a fost expediată hotărârea motivată din 10 martie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani (f.d.155).

Hotărârea din 10 martie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, a fost recepționată de către Serghei Musiuc la data de 12 iunie 2020, fapt confirmat prin avizul de recepție anexat la materialele dosarului (f.d.155¹).

Astfel, termenul de declarare a apelului motivat a început să curgă de la data de 13 iunie 2020, și a expirat la data de 13 iulie 2020.

Cu toate acestea, motivarea apelului a fost depusă la 27 iulie 2020, cu încălcarea termenului prevăzut de lege cu atât mai mult că nu a fost solicitată repunerea în termen a motivării apelului.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție, analizând argumentul recurentului Serghei Musiuc privind faptul că hotărârea motivată a fost expediată doar în adresa sa, dar nu și în adresa reprezentantului său avocatului Dorel Rusu, îl consideră declarativ ori, Serghei Musiuc fiind conștient că a depus împotriva hotărârii primei instanțe doar cererea de apel nemotivată, avea obligația de a întreprinde toate măsurile necesare, de a-și proteja drepturile sale de acces la instanță, inclusiv de a informa pe avocatul Dorel Rusu despre recepționarea hotărârii motivate.

Mai mult, Serghei Musiuc, reprezentat de avocatul Dorel Rusu, în cererea de apel nemotivată a indicat faptul că își rezervă dreptul de a prezenta motivarea cererii de apel după ce va lua cunoștință cu hotărârea motivată a primei instanțe (f.d.149).

Instanța de recurs consideră neîntemeiat și argumentul recurentului că reprezentantul său la data de 27 februarie 2020 a expediat motivarea apelului prin poșta electronică la adresa de e-mail a Curții de Apel Chișinău.

Or, conform materialelor art. 233 alin. (2) din Codul administrativ, cererea de apel se semnează de apelant sau de reprezentantul lui legal ori împuternicit.

Potrivit articolului 72 alin. (3) din Codul administrativ, dacă se transmite în formă electronică, petiția trebuie să corespundă cerințelor legale stabilite pentru un document electronic.

Articolul 13 alin. (1) și (2) din Legea nr. 91 din 29 mai 2014 privind semnătura electronică și documentul electronic prevede că, documentul electronic semnat cu semnătură electronică avansată calificată este asimilat, după efectele sale, cu documentul analog pe suport de hârtie, semnat cu semnătură olografă. Documentul electronic semnat cu semnătură electronică simplă sau cu semnătură electronică avansată necalificată este asimilat, după efectele sale, cu documentul analog pe suport de hârtie, semnat cu semnătură olografă, doar în cazurile stabilite expres de

actele normative sau de acordul părților privind aplicarea semnăturilor electronice, cu respectarea condițiilor stipulate la art. 16 alin. (1).

Articolul 15 din Legea nr. 91 din 29 mai 2014 stabilește cerințele față de documentul electronic. Astfel, în sensul acestei norme, pentru a fi considerat valabil, documentul electronic trebuie să corespundă următoarelor cerințe principale: a) să fie creat, prelucrat, expedit, recepționat, păstrat, modificat și/sau nimicit cu ajutorul mijloacelor tehnice și/sau de program; b) să conțină, pentru confirmarea autenticității acestuia, una sau mai multe semnături electronice ce corespund condițiilor și cerințelor stabilite de prezenta lege; c) să fie creat și utilizat prin metode și într-o formă ce ar permite identificarea semnatarului; d) să fie afișat într-o formă perceptibilă; e) să permită utilizarea sa repetată.

La 27 iulie 2020 Serghei Musiuc, reprezentat de avocatul Dorel Rusu, a expedit la adresa oficială de e-mail (poștă electronică) a Curții de Apel Chișinău, cac@justice.md o scrisoare electronică la care a fost atașat un fișier electronic în format „pdf” intitulat cerere de apel motivată împotriva hotărârii din 10 martie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani (f.d. 182).

Reieșind din cele menționate supra, Colegiul relevă că cererea de apel motivată expediată la 27 iulie 2020 de către reprezentantul apelantului Dorel Rusu prin intermediul poștei electronice nu conține semnătura electronică avansată calificată a acestuia, sau a apelantului Serghei Musiuc.

Mai mult, reprezentantul apelantului Dorel Rusu, a expedit prin intermediul poștei electronice, cerere de apel motivată, abia la data de 27 iulie 2020, după expirarea termenului de depunere a apelului motivat, deși acesta urma a fi depus până la data de 13 iulie 2020 și fără a solicita repunerea în termen conform art. 237 Cod administrativ.

La acest capitol se va remarca că Serghei Musiuc din data notificării copiei hotărârii motivate a primei instanțe și până la data declarării inadmisibilității apelului prin încheierea din 05 august 2020 a Curții de Apel Chișinău, a avut termen real și suficient pentru a prezenta apelul motivat pentru apărarea drepturilor și intereselor sale legitime.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată că, în condițiile în care Serghei Musiuc, reprezentat de avocatul Dorel Rusu nu a prezentat cererea de apel motivată în termen de 30 de zile de la data notificării hotărârii motivate, concluzia instanței de apel, privind declararea inadmisibilă a apelului este întemeiată.

Conform art. 24 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, participanții la procedura administrativă și procedura de contencios administrativ trebuie să își exercite drepturile și să își îndeplinească obligațiile cu bună-credință, fără a încălca drepturile procesuale ale altor participanți. Participantul care își exercită drepturile procesuale în mod abuziv și nu își îndeplinește obligațiile procesuale cu bună-credință răspunde potrivit legii pentru prejudiciile materiale și morale cauzate.

Contrar acestor prevederi legale, Serghei Musiuc nu a depus diligența necesară în vederea exercitării căii de atac în termen.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă a reiterat că ține de obligația părților de a lua măsurile necesare privind protejarea drepturilor sale de acces la instanță (a se vedea cauzele Van Harn vs. Germania, nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007).

În cauzele Ceachir contra Moldovei din 15 ianuarie 2008 și Melnic contra Moldovei din 14 noiembrie 2006, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a notat că, prin neaducerea vreunui motiv pentru prelungirea termenului de depunere de către pârâți a unui act procedural, instanțele judecătorești naționale încalcă drepturile reclamantilor la un proces echitabil.

Tot aici, instanța de recurs accentuează că conform legislației în vigoare, sancțiunile procedurale vizează atât actele de procedură ale instanței judecătorești, ale participanților la proces, cât și ale persoanelor legate de activitatea acestora și, în funcție de prevederile legii, constau în anularea actului procedural defectuos, în decăderea din drepturi pentru neîndeplinire în termen a actului de procedură, în obligația de a completa sau a reface actul îndeplinit cu nerespectarea legii, în restabilirea în drepturile încălcate, în aplicarea amenzii judecătorești, în alte măsuri prevăzute de lege.

Exercitarea unui drept de către titularul său nu poate avea loc decât într-un anumit cadru, prestabilit de legiuitor, cu respectarea anumitor exigențe, cărora li se subsumează și instituirea unor termene, după a căror expirare valorificarea respectivului drept nu mai este posibilă.

Așadar, soluția adoptată de instanța de apel prin încheierea recurată, este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul prevederilor art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului, având în vedere obligația părților privind exercitarea drepturilor procedurale cu bună credință și în termen.

În asemenea circumstanțe, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că instanța de apel just a declarat inadmisibil apelul depus de Serghei Musiuc, reprezentat de avocatul Dorel Rusu.

Astfel, din considerentele menționate și având în vedere că încheierea instanței de apel este întemeiată și legală, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul depus de Serghei Musiuc, reprezentat de avocatul Dorel Rusu.

Conform art. 243 alin. (1) lit. b), art. 258 alin. (3) din Codul administrativ, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se respinge recursul depus de Serghei Musiuc, reprezentat de avocatul Dorel Rusu.

Se menține încheierea din 05 august 2020 a Curții de Apel Chișinău, în cauza de contencios administrativ la cererea de chemare în judecată depusă de Serghei

Musiuc împotriva Primarului General interimar al mun. Chișinău - Ruslan Codreanu, Agenția pentru Supraveghere Tehnică, persoane terțe Constantin Ciochină, Agenția Servicii Publice, Tamara Ciochină și Alexandru Ciochină privind contestarea actelor administrative

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Maria Ghervas

Judecători

Victor Burduh

Nina Vascan